

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

24. jaanuar 2013*

Liikmesriigi kohustuste rikkumine — Ühisturuga kokkusobimatu riigiabi —
Tagasinõudmise kohustus — Täitmata jätmine — Vastuvõetamatuse vastuväide — Euroopa Kohtu
varasema kohtuotsuse seadusjõud

Kohtuasjas C-529/09,

mille ese on ELTL artikli 108 lõike 2 teise lõigu alusel 18. detsembril 2009 esitatud liikmesriigi
kohustuste rikkumise hagi,

Euroopa Komisjon, esindajad: L. Flynn ja C. Urraca Caviedes, kohtudokumentide kättetoimetamise
aadress Luxembourgis,

hageja,

versus

Hispaania Kuningriik, esindaja: N. Díaz Abad, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress
Luxembourgis,

kostja,

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja president A. Tizzano, kohtunikud A. Borg Barthet, M. Ilešič, J.-J. Kasel (ettekandja) ja
M. Berger,

kohtujurist: V. Trstenjak,

kohtusekretär: vanemametnik M. Ferreira,

arvestades kirjalikus menetluses ja 4. juuli 2012. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi
ettepanekuta,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: hispaania.

otsuse

- 1 Euroopa Komisjon palub oma hagiavalduses Euroopa Kohtul tuvastada, et kuna Hispaania Kuningriik ei võtnud ettenähtud tähtaja jooksul komisjoni 14. oktoobri 1998. aasta otsuse 1999/509/EÜ, mis käsitleb Hispaania riigi poolt Magefesa kontserni äriühingutele ja selle õigusjärglastele antud abi (EÜT 1999, L 198, lk 15), järgimiseks vajalikke meetmeid osas, mis puudutab ettevõtjat Industrias Domésticas SA (edaspidi „Indosa”), siis on Hispaania Kuningriik rikkunud temale ELTL artikli 288 neljandast lõigust ning selle otsuse artiklitest 2 ja 3 tulenevaid kohustusi.

Õiguslik raamistik

- 2 Nõukogu 22. märtsi 1999. aasta määruse (EÜ) nr 659/1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad [ELTL artikli 108] kohaldamiseks (EÜT L 83, lk 1; ELT eriväljaanne 08/01, lk 339), põhjenduse 13 sõnastus on järgmine:

„ebaseadusliku abi puhul, mis ei sobi ühisturuga kokku, tuleks taastada tõhus konkurents; sel eesmärgil on vaja, et abi, sealhulgas ka intressid, tuleb viivitamata tagastada; tagastamine peab toimuma vastavalt siseriiklikus õiguses kehtivale korrale; selle korra kohaldamine ei tohiks komisjoni otsuse kohest ja efektiivset täitmist takistades raskendada tõhusa konkurentsi taastamist; selle tulemuse saavutamiseks peaksid liikmesriigid võtma komisjoni otsuse mõjususe tagamiseks kõik vajalikud meetmed”.

- 3 Nimetatud määruse artiklis 14 „Abi tagastamine” on sätestatud:

„1. Kui ebaseadusliku abi korral tehakse negatiivne otsus, nõuab komisjon, et kõnealune liikmesriik peab võtma kõik vajalikud meetmed, et abisaajalt abi tagasi saada [...]. Komisjon ei nõua abi tagastamist, kui see on vastuolus ühenduse õiguse üldpõhimõttega.

2. Vastavalt tagastamisotsusele kuuluvad tagastatava abi hulka intressid, mille kohase määra kinnitab komisjon. Intressi makstakse ajavahemiku eest, mil ebaseaduslik abi oli abisaaja käsutuses, kuni selle tagastamise kuupäevani.

3. Ilma et see piiraks Euroopa [Liidu] Kohtu poolt vastavalt [ELTL artiklile 278] tehtud korralduste kohaldamist, toimub tagastamine viivitamata ja vastavalt kõnealuse liikmesriigi siseriiklikus õiguses kehtivale korrale, tingimusel et see võimaldab komisjoni otsuse kohest ja tõhusat täitmist. Sel eesmärgil ja juhuks, kui toimub siseriikliku kohtu menetlus, peavad kõnealused liikmesriigid võtma kõik vajalikud ja nende vastavas õigussüsteemis kättesaadavad meetmed, sealhulgas ajutised meetmed, ilma et see piiraks ühenduse õiguse kohaldamist.”

- 4 Sama määruse artikli 23 lõike 1 kohaselt:

„Kui kõnealune liikmesriik ei täida tingimuslikku või negatiivset otsust, eriti artiklis 14 osutatud juhtudel, võib komisjon anda asja otse Euroopa [...] Kohtusse vastavalt [ELTL artikli 108 lõikele 2].”

Vaidluse taust

Faktilised asjaolud

- 5 Magefesa on majapidamistarbeid tootvate Hispaania tööstusettevõtjate kontsern.
- 6 Magefesa kontserni kuulub eelkõige neli ettevõtjat, nimelt Indosa asukohaga Baskimaal, Cubertera del Norte SA (edaspidi „Cunosa”) ja Manufacturas Gur SA (edaspidi „GURSA”) asukohaga Kantaabrias ning Manufacturas Inoxidables Gibraltar SA (edaspidi „MIGSA”) asukohaga Andaluusias.

- 7 Kuna Magefesa kontsern oli alates 1983. aastast tõsistes rahalistes raskustes, rakendati tema suhtes tegevuskava, mis nägi eelkõige ette tööjõu vähendamise ning abi andmise Hispaania keskvalitsuse ja Baski, Kantaabria ja Andaluusia autonoomsete piirkondade, kus asusid kontserni eri tehased, valitsuste poolt.
- 8 Selle abi andmiseks asutati kõnealustes autonoomsetes piirkondades haldusettevõtjad, st Fiducias de la cocina y derivados SA (edaspidi „Ficodesa”) Baskimaal, Gestión de Magefesa en Cantabria SA Kantaabrias ja Manufacturas Damma SA Andaluusias.
- 9 Kuna olukord siiski jätkuvalt halvenes, lõpetas Cunosa 1994. aasta alguses oma tegevuse ning 13. aprillil 1994 kuulutati välja tema pankrott, MIGSA lõpetas oma tegevuse 1993. aastal ja tema pankrott kuulutati välja 17. mail 1999. Mis puudutab GURSA-t, siis ei tegutsenud ta alates 1994. aastast ning tunnistati hiljem maksejõuetuks.
- 10 Indosa puhul aga tuvastati pärast seda, kui tema töötajad esitasid sellekohase taotluse, 19. juuli 1994. aasta kohtuotsusega tagasiulatavalt alates 24. veebruarist 1986 likviidsuse puudumine. Indosa sai siiski uue kohtuotsusega loa oma tegevust jätkata, et vältida ettevõtja 478 töötaja töökohtade ohtu seadmist.
- 11 Mis puudutab haldusettevõtjaid, siis 19. jaanuaril 1995 kuulutati välja Ficodesa pankrott ning Manufacturas Damma SA ja Gestión de Magefesa en Cantabria SA lõpetasid oma tegevuse.

Komisjoni otsused

- 12 Magefesa kontserni suhtes on toimunud kaks riigiabi käsitlevat menetlust.
- 13 Komisjon võttis 20. detsembril 1989 vastu otsuse 91/1/EMÜ abi kohta, mida keskvalitsus ja mitu autonoomse piirkonna valitsust andsid Hispaanias MAGEFESA-le, kes toodab roostevabast terasest köögitarbeid ja väikseid elektrilisi kodumasinaid (EÜT 1991, L 5, lk 18), millega ta tunnistas ebaseaduslikuks ja ühisturuga kokkusobimatuks abi, mida anti Magefesa kontserni ettevõtjatele laenu tagatiste, turutingimustest erinevatel tingimustel antud laenu, tagastamatu abi ning intressitoetuse kujul.
- 14 Abi, mis tunnistati otsusega 91/1 ebaseaduslikuks ning ühisturuga kokkusobimatuks, jagunes Baski autonoomse piirkonna antud abi osas järgmiselt:
 - 300 miljoni Hispaania peseeta suurune laenu tagatis, mis anti otse Indosale;
 - 672 miljoni peseeta suurune laenu tagatis, mis anti Ficodesale, ja
 - 9 miljoni peseeta suurune intressitoetus.
- 15 Sama otsusega paluti Hispaania ametiasutustel eelkõige tühistada laenu tagatised, muuta vähendatud intressimääraga laen tavalise määraga laenuks ning nõuda tagasi tagastamatu abi.
- 16 Aastal 1997 sai komisjoni uued kaebused, mis käsitlesid soodustusi, mille Magefesa kontserni ettevõtjad said otsusega 91/1 ühisturuga kokkusobimatuks tunnistatud abi tagastamata jätmise tõttu ning nende ettevõtjate finants- ja maksukohustuste täitmata jätmise tõttu. Seejärel otsustas see institutsioon algatada EÜ asutamislepingu artikli 93 lõikes 2 (muudetuna EÜ artikli 88 lõige 2, nüüd ELTL artikkel 108) ette nähtud menetluse nendele ettevõtjatele ja ettevõtjatele, kellele olid pärast 1989. aastat üle läinud nende õigused ja kohustused, antud abi suhtes, ning võttis 14. oktoobril 1998 vastu otsuse 1999/509. Hispaania valitsust teavitati sellest otsusest 29. oktoobril 1998.

- 17 Nimetatud otsusega tunnistas komisjon ebaseaduslikuks ja ühisturuga kokkusobimatuks abi, mida Hispaania ametiasutused andsid eelkõige Indosale püsiva maksu- ja sotsiaalkindlustusmaksete vabastuse vormis nii selle ettevõtja pankroti väljakuulutamiseni kui ka pärast seda kuupäeva ning seda kuni 1997. aasta maikuuni.
- 18 Sama otsuse artikliga 2 kutsuti Hispaania Kuningriiki üles võtma meetmed, mis on vajalikud abisaajatelt abi tagasi saamiseks, kusjuures tagasinõutavad summad pidid sisaldama ka intresse, mida tuleb maksta alates kõnealuse abi andmise kuupäevast kuni selle tegeliku tagastamise kuupäevani.
- 19 Otsuse 1999/509 artikli 3 kohaselt oli Hispaania Kuningriik kohustatud komisjoni kahe kuu jooksul alates selle otsuse teatavakstegemisest teavitama selle otsuse järgimiseks võetud meetmetest.
- 20 Euroopa Kohtu kantseleisse 28. detsembril 1998 saabunud hagiavalduses palus Hispaania Kuningriik EÜ asutamislepingu artikli 173 (muudetuna EÜ artikkel 230, nüüd ELTL artikkel 263) alusel otsus 1999/509 tühistada.
- 21 Euroopa Kohus otsustas 12. oktoobri 2000. aasta otsuses kohtuasjas C-480/98: Hispaania *vs.* komisjon (EKL 2000, lk I-8717), et:
- „1. Tühistada otsus [1999/509] osas, milles sellega kehtestatakse kohustus nõuda tagasinõutavate abisummade raames intresse ettevõtjate Indosa ja Cunosa pankroti väljakuulutamisele järgneva aja eest abilt, mida nad said ebaseaduslikult enne pankroti väljakuulutamist [Siin ja edaspidi on osundatud kohtuotsust tsiteeritud mitteametlikus tõlkes].
 2. Jätta hagi ülejäänud osas rahuldamata.
 3. Jätta Hispaania Kuningriigi kohtukulud tema enda kanda ja mõista temalt välja kolm neljandikku Euroopa Ühenduste Komisjoni kohtukuludest.”
- 22 Komisjon esitas 22. detsembril 1999 EÜ artikli 88 lõike 2 teise lõigu alusel Hispaania Kuningriigi vastu liikmesriigi kohustuste rikkumise hagi, milles palus tuvastada, et viimane ei võtnud ettenähtud tähtaja jooksul otsuste 91/1 ja 1999/509 järgimiseks vajalikke meetmeid.
- 23 Euroopa Kohus otsustas 2. juuli 2002. aasta otsuses kohtuasjas C-499/99: komisjon *vs.* Hispaania (EKL 2002, lk I-6031), et:
1. Esiteks, kuna Hispaania Kuningriik ei ole võtnud meetmeid, mida on vaja, et täita otsust [91/1] osas, milles see otsus tunnistas ebaseaduslikuks ja ühisturuga kokkusobimatuks ettevõtjatele [Indosa], [GURSA], [MIGSA] ja [Cunosa] antud abi, ning otsust [1999/509] osas, milles see otsus tunnistas ebaseaduslikuks ja ühisturuga kokkusobimatuks ettevõtjatele GURSA, MIGSA ja Cunosa antud abi, ning teiseks, kuna ta ei teavitanud ettenähtud tähtaja jooksul meetmetest, mis ta oli võtnud järgimaks komisjoni otsust 1999/509 osas, milles see otsus tunnistas ebaseaduslikuks ja ühisturuga kokkusobimatuks ettevõtjale Indosa antud abi, siis on Hispaania Kuningriik rikkunud temale EÜ artikli 249 neljandast lõigust ja nimetatud otsuste artiklitest 2 ja 3 tulenevaid kohustusi [Siin ja edaspidi on osundatud kohtuotsust tsiteeritud mitteametlikus tõlkes].
 2. Jätta Euroopa Ühenduste Komisjoni hagi ülejäänud osas rahuldamata.
 3. Mõista kohtukulud välja Hispaania Kuningriigilt.”
- 24 Nagu nähtub nimetatud kohtuotsuse põhjustest, jättis Euroopa Kohus rahuldamata komisjoni hagi osas, milles paluti tuvastada, et Hispaania Kuningriik ei võtnud otsuse 1999/509 järgimiseks vajalikke meetmeid, põhjendades seda asjaoluga, et 4. juulil 2000 toimunud võlausaldajate üldkoosolek otsustas Indosa likvideerida.

Kuni käesoleva hagi esitamiseni toimunud arutelud

- 25 Pärast eespool viidatud kohtuotsuse komisjon *vs.* Hispaania kuulutamist toimus komisjoni ja Hispaania Kuningriigi vahel tihe kirjavahetus otsustes 91/1 ja 1999/509 osutatud abi tagasinõudmise ning nimetatud kohtuotsuse täitmise teemal.
- 26 Euroopa Kohtule esitatud toimikust ilmneb, et ehkki 1994. aastal kuulutati välja Indosa pankrot, jätkas ta tegevust.
- 27 Vastusena komisjoni 25. märtsi ja 27. juuli 2004. aasta ning 31. jaanuari 2005. aasta teabenõuetele märkisid Hispaania ametiasutused 31. märtsi 2005. aasta kirjas eeskätt, et Indosa lõpetamise otsus oli 29. septembril 2004 heaks kiidetud, et see heakskiit oli peatava mõjuta vaidlustatud ning et seetõttu võis alustada Indosa vara müüki.
- 28 Komisjon juhtis 5. juuli ja 16. detsembri 2005. aasta kirjades tähelepanu sellele, et ligi kolm aastat pärast eespool viidatud kohtuotsuse komisjon *vs.* Hispaania kuulutamist jätkas Indosa oma tegevust, tema vara müüki ei olnud veel alustatud ning ebaseaduslikku abi tagasi nõutud. Lisaks sellele nõudis komisjon, et Indosa tegevus lõpetataks ning et tema vara müüdaks hiljemalt 25. jaanuariks 2006.
- 29 Selle sama 2006. aasta vältel asus komisjon seisukohale, et otsused 91/1 ja 1999/509 olid täidetud GURSA, MIGSA ja Cunosa osas, sest need ettevõtjad olid oma tegevuse lõpetanud ja nende vara olid müüdnud turuhinnaga. Seevastu Indosa osas jätkus kirjavahetus komisjoni ja Hispaania ametiasutuste vahel.
- 30 Hispaania Kuningriik teavitas 30. mai 2006. aasta kirjas komisjoni, et Indosa lõpetamise otsus oli 2. mail 2006 muutunud lõplikuks.
- 31 Komisjon väitis sellegipoolest reas kirjades (eeskätt 18. oktoobri 2006. aasta, 27. jaanuari 2007. aasta ja 26. septembri 2008. aasta kirjad), et Indosa tegevus ei olnud tegelikult lakanud ning et tema vara ei olnud müüdud. Nimelt oli ta seisukohal, et Hispaania Kuningriigi esitatud teabest tulenes, et Indosa tegevus jätkus viimase 100-protsendilise osalusega tütarettevõtja Compañía de Menaje Doméstico SL (edaspidi „CMD”) kaudu, kelle oli asutanud Indosa pankrotihaldur selle ettevõtja toodangu turustamiseks ja kellele olid üle läinud kogu viimase vara ning töötajad. Kuivõrd komisjon oli seisukohal, et Indosa vara ei olnud üle antud avatud ja läbipaistvas menetluses, järeldas ta, et CMD jätkas toetatavat tegevust ning et seetõttu tuleb kõnealune abi CMD-lt tagasi nõuda.
- 32 Hispaania Kuningriik vastas rea kirjadega (sealhulgas 8. oktoobri ja 13. novembri 2008. aasta, 24. juuli ja 25. augusti 2009. aasta kirjad), millest tuleneb, et CMD esitas 30. juunil 2008 võlgniku pankrotiavalduse ning et tema pankrotihaldurid esitasid kõigi töötajate töölepingute kollektiivse ülesütlemise taotluse, mille pädev siseriiklik kohus rahuldas.
- 33 Komisjon palus 18. augusti, 7. septembri ja 21. septembri 2009. aasta kirjades edastada talle üksikasjalik ajakava, kus oleks märgitud CMD tegevuse lõpetamise täpne kuupäev, ja põhjalikum teave CMD varade võõrandamise menetluse kohta koos tõenditega selle kohta, et kõnealune võõrandamine viidi läbi turutingimustes. Komisjon palus lisaks Hispaania Kuningriigil esitada tõendid selle kohta, et ühisturuga kokkusobimatuks tunnistatud abi oli kirjendatud CMD kohustuste hulgas massikohustusena.
- 34 Hispaania Kuningriik vastas 21. septembri, 13. oktoobri ja 21. oktoobri 2009. aasta kirjadega sisuliselt, et CMD oli tegevuse lõpetanud 30. juulil 2009, esitamata sellegipoolest komisjonile palutud üksikasjalikku ajakava.

- 35 CMD endised töötajad asutasid 3. septembril 2009 Euskomenaje 1870 SLL-nimelise töölisosalusega osaiühingu (edaspidi „Euskomenaje”), mille tegevus seisneb köögitarvete ja väikeste elektriliste kodumasinate tootmises ja turustamises. Hispaania Kuningriigi sõnul oli Euskomenajel lubatud „ajutiselt tegutseda”, et tagada CMD pankrotimenetluse raames tööstusrajatiste hooldamine ja pankrotivara vähendavate püsikulude tasumine.
- 36 Kõnealuse äriühingu asutamise järel andis CMD pankrotihaldur loa CMD vara ajutiseks võõrandamiseks Euskomenajele kuni CMD pankrotimenetluse lõpetamiseni.
- 37 Komisjon tegutses seejärel järgneval viisil.
- 38 Esiteks esitas ta käesoleva hagiavalduse, mis käsitleb Hispaania Kuningriigi poolt otsuse 1999/509 täitmata jätmist Indosat puudutavas.
- 39 Teiseks algatas see institutsioon Hispaania Kuningriigi suhtes EÜ artiklis 228 (nüüd ELTL artikkel 260) ette nähtud menetluse, saates talle 23. novembril 2009 märgukirja, milles ta heitis sellele liikmesriigile ette, et viimane ei ole eespool viidatud kohtuotsust komisjon vs. Hispaania otsuse 91/1 ja Indosa osas täitnud.

Pärast käesolevas kohtuasjas Euroopa Kohtusse pöördumist toimunud areng

- 40 Euroopa Kohtu otsuse, milles tuvastatakse liikmesriigi liidu õigusest tulenevate kohustuste rikkumine, täitmata jätmise menetlus, millele viidati eelmises punktis, päädis 11. detsembri 2012. aasta otsusega kohtuasjas C-610/10: komisjon vs. Hispaania.
- 41 Viimati nimetatud kohtuotsusest nähtub, et Hispaania Kuningriik teavitas 26. jaanuaril 2010 komisjoni, et Indosa ja CMD likvideerimine on pooleli ning nad on oma tegevuse lõpetanud.
- 42 Hispaania Kuningriik märkis 2. juuni ja 9. juuni 2010. aasta kirjades eeskätt, et Baski autonoomset piirkonda ei olnud kantud CMD võlausaldajate nimekirja seoses abiga, mis oli tunnistatud otsusega 91/1 ebaseaduslikuks ja ühisturuga kokkusobimatuks, kuid et see autonoomne piirkond kavatses astuda menetlusosalisena selle äriühingu pankrotimenetlusse, paludes, et nimetatud abiga seonduv nõue kantaks võlanimekirja.
- 43 Hispaania Kuningriik saatis 7. juuli 2010. aasta kirjaga komisjonile CMD likvideerimiskava ja seda heakskiitva pädeva siseriikliku kohtu 22. juuni 2010. aasta määruse. Kavas on ette nähtud, et kogu CMD vara tuleb müüa selle võlausaldajatele ehk peamiselt töötajatele, ja seda nende võlanõuete osalise tasaarvestamise abil, kui just ei esitata paremat pakkumust 15 päeva jooksul selle kava avaldamisest. Siiski ilmneb kavast, et kõnealust ebaseaduslikku abi tunnustatud nõuete hulgas ei ole.
- 44 Baski autonoomne piirkond esitas 3. detsembril 2010 nõudeavalduse, et Indosale antud ja otsusega 91/1 ebaseaduslikuks tunnistatud abi tagastamisega seonduv nõue kantaks CMD pankrotimenetluse raames võlanimekirja. Kuna sel alusel esitatud võlanõue oli umbes 16,5 miljonit eurot, mis on oluliselt väiksem kui kõnealuse abi kogusumma, siis parandas autonoomne piirkond seda mitmel korral, suurendades seda tema viimase 7. detsembri 2011. aasta avalduse kohaselt 22 683 745 euroni, mis vastab komisjoni poolt kõnealusele võlanõudele antud hinnangulisele suurusele.
- 45 Juzgado de lo Mercantil n°2 de Bilbao (Bilbao kaubanduskohus nr 2, Hispaania) andis 12. jaanuari 2011. aasta kohtumääruse CMD tegevuse lõpetamiseks ja selle tegevuskohtade sulgemiseks.
- 46 Baski autonoomne piirkond esitas 3. märtsil 2011 sellele kohtule taotluse, milles palus lõpetada Euskomenaje tegevus, mis toimus CMD ruumides.

- 47 Nimetatud autonoomne piirkond kaebas 10. märtsil 2011 edasi käesoleva kohtuotsuse punktis 43 mainitud 22. juuni 2010. aasta kohtumääruse peale, millega kiideti heaks CMD likvideerimiskava.
- 48 Audiencia Provincial de Bizkaia (Biskaia teise astme kohus, Hispaania) 16. jaanuari 2012. aasta kohtumäärusega tühistati nimetatud kohtumäärus ning määrati CMD vara müümine vaba, läbipaistva ja kolmandatele isikutele vaba konkurentsi tingimustes.
- 49 Juzgado de lo Mercantil n°2 de Bilbao 4. aprilli 2012. aasta kohtumäärusega kanti Baski autonoomse piirkonna 22 683 745 euro suurune võlanõue CMD kohustuste hulka.

Hagi

- 50 Hispaania Kuningriik esitas 4. märtsil 2010 Euroopa Kohtu kantseleisse saabunud eraldi dokumendiga komisjoni hagi suhtes vastuvõetamatuse vastuväite, tuginedes Euroopa Kohtu kodukorra artikli 91 lõikele 1 selle nimetatud kuupäeval kohaldatavas redaktsioonis. Euroopa Kohus otsustas 31. augustil 2010 vastuväite põhikohtuasjaga liita ja analüüsida neid samaaegselt.

Vastuvõetamatuse vastuväide

Poolte argumendid

- 51 Hispaania Kuningriik väidab, et käesolev hagi on vastuvõetamatu, kuna see on vastuolus eespool viidatud 2. juuli 2002. aasta kohtuotsuse komisjon *vs.* Hispaania seadusjõu põhimõttega.
- 52 Sellega seoses on tema arvates käesoleval juhul täidetud Euroopa Kohtu praktika kohaselt kohtuotsuse seadusjõu vastuväite vastuvõtmiseks nõutavad kolm tingimust, nimelt poolte, eseme ja hagi esitamise aluse samasus. Vaidlus on tema väitel samade poolte vahel, st komisjoni ja Hispaania Kuningriigi vahel, hagi ese on mõlemas kohtuasjas sama, kuna selleks on otsus 1999/509, ning alus on samuti üks ja sama, kuna hagi, mille alusel tehti nimetatud kohtuotsus komisjon *vs.* Hispaania, oli esitatud EÜ artikli 88 lõike 2 alusel, mis vastab käesoleval hetkel ELTL artikli 108 lõikele 2.
- 53 Arvestades, et eespool viidatud 2. juuli 2002. aasta kohtuotsuses komisjon *vs.* Hispaania leidis Euroopa Kohus sisuliselt, et Hispaania Kuningriik on täitnud temale nimetatud otsusest tulenevad kohustused, siis tuleks tema arvates käesolev hagi vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata, kuna see puudutab küsimust, mille suhtes on juba otsus tehtud. Nimetatud kohtuotsuse punktis 43 piirdus Euroopa Kohus seoses Indosaga tõdemisega, et see liikmesriik on rikkunud üksnes kohustust teavitada komisjoni meetmetest, mille ta on võtnud ja mille ta kavatses sellele ettevõtjale antud abi tagasinõudmiseks võtta. Sama kohtuotsuse punktide 40, 44 ja 46 nähtub tema arvates, et selle institutsiooni poolt esitatud hagi jäeti seevastu rahuldamata osas, milles komisjon heitis Hispaania Kuningriigile ette, et viimane ei ole võtnud meetmeid, mis on vajalikud Indosale makstud abi tagasinõudmiseks, ning seda eespool mainitud kohtuotsuse punktide 33 ja 35 kohaselt põhjendusel, et võlausaldajate üldkoosolek otsustas Indosa likvideerida.
- 54 Hispaania Kuningriik lisab seoses kohustusega teavitada komisjoni otsuse 1999/509 järgimiseks võetud meetmetest selles otsuses ette nähtud tähtaja jooksul, et eespool viidatud 2. juuli 2002. aasta kohtuotsuse komisjon *vs.* Hispaania punktist 42 johtub, et vastavalt selle otsuse artiklile 3 möödus see tähtaeg 29. detsembril 1998, nii et seda kohustust ei ole praegu võimalik täita.
- 55 Komisjon palub Hispaania Kuningriigi esitatud vastuvõetamatuse vastuväite tagasi lükata.

- 56 Kõnealune institutsioon märgib sellega seoses, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt puudutab kohtuotsuse seadusjõu põhimõtte kohustuste rikkumise hagi raames üksnes Euroopa Kohtu lahendiga tegelikult või vältimatult ära otsustatud faktilisi ja õiguslikke asjaolusid (vt eelkõige 12. juuni 2008. aasta otsus kohtuasjas C-462/05: komisjon *vs.* Portugal, EKL 2008, lk I-4183, punkt 23, ja 29. juuni 2010. aasta otsus kohtuasjas C-526/08: komisjon *vs.* Luksemburg, EKL 2010, lk I-6180, punkt 27).
- 57 Täpsemalt on selle sama kohtupraktika kohaselt juhtumi asjaolude muutumise korral komisjoni ülesanne otsustada, kas see muudatus kujutab endast eelduse, millele Euroopa Kohus oma varasemas kohtuotsuses tugines, põhjalikku muutmist ning juhul kui see nii on, on komisjonil õigus uus hagi esitada.
- 58 Käesoleval juhul on tema arvates just sellise olukorraga tegemist.
- 59 Nimelt tugines Euroopa Kohus komisjoni väitel eespool viidatud 2. juuli 2002. aasta kohtuotsuse komisjon *vs.* Hispaania punktis 33 eeldusele, mille kohaselt „toimus 4. juuli 2002 võlausaldajate üldkoosolek otsustamiseks, kas jätkata või lõpetada Indosa tegevus, kus lepidi kokku ettevõtja likvideerimises nelja kuu jooksul”.
- 60 Hiljem tuli aga ilmsiks, et vastupidi sellele, milles nimetatud võlausaldajate üldkoosolekul kokku lepidi, ei likvideeritud Indosat, vaid tema tegevus vastupidi jätkus; esmalt jätkas tegevust otse Indosa ise, seejärel toimus tegevus Indosa tütarettevõtja CMD kaudu.
- 61 Seega ei olevat peamised faktilised eeldused, millele tugines eespool viidatud 2. juuli 2002. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Hispaania, tõesed. Eelnevas punktis mainitud asjaolud kujutavad endast seega uusi asjaolusid, mille kohta ei ole selles kohtuotsuses lahendit tehtud, nii et käesoleva vaidluse ese erineb nimetatud kohtuotsuse aluseks olnud kohtuasja esemest.
- 62 Lisaks ei saanud komisjon ELTL artikli 260 lõike 2 alusel Hispaania Kuningriigi vastu Euroopa Kohtusse pöörduda, kuna sel ajal ei olnud Euroopa Kohus veel tuvastanud, et see liikmesriik on rikkunud kohustust nõuda tagasi Indosale ebaseaduslikult makstud abi, nagu on ette nähtud otsuses 1999/509.
- 63 Komisjon lisab, et kui Euroopa Kohus rahuldaks vastuvõetamatuse vastuväite, takistaks see sellele institutsioonil kasutada temale EL toimimise lepinguga antud vahendeid, et kohustada liikmesriiki täitma otsust, mis on võetud eesmärgiga kõrvaldada ühisturuga kokkusobimatuks tunnistatud abi andmisest tingitud konkurentsimoonutused. Hispaania Kuningriigi poolt kaitstav seisukoht võtaks seega nii riigiabi kontrolli käsitlevatelt õigusnormidelt kui ka otsuselt, milles tuvastati antud juhul kõnealuse abi ebaseaduslikkus, igasuguse kasuliku mõju.

Euroopa Kohtu hinnang

- 64 Esiteks olgu meenutatud kohtuotsuse seadusjõu põhimõtte tähtsust nii liidu õiguskorras kui ka siseriiklikes õiguskordades (vt eespool viidatud kohtuotsus komisjon *vs.* Luksemburg, punkt 26 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 65 Nagu Euroopa Kohus on juba leidnud, on see põhimõtte kohaldatav ka kohustuste rikkumise menetlustes (eespool viidatud kohtuotsus komisjon *vs.* Luksemburg, punkt 27).
- 66 Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktikast nähtub, et kohtuotsuse seadusjõu põhimõtte puudutab siiski üksnes asjaomase kohtulahendiga tegelikult või vältimatult ära otsustatud faktilisi ja õiguslikke asjaolusid (eespool viidatud kohtuotsus komisjon *vs.* Luksemburg, punkt 27 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 67 Kontrollimaks, kas komisjon rikkus käesolevat hagi esitades kohtuotsuse seadusjõu põhimõtet, tuleb lähtuvalt nende kahe menetluse faktilisest ja õiguslikust raamistikust kontrollida, kas käesoleva kohtuasja ja eespool viidatud 2. juuli 2002. aasta kohtuotsuse komisjon *vs.* Hispaania aluseks olnud kohtuasja puhul esineb sisuliselt faktiline ja õiguslik samasus (vt eespool viidatud kohtuotsus komisjon *vs.* Luksemburg, punkt 28).
- 68 Täpsemalt tuleb hinnata, kas vaidluse ese käesolevas kohtuasjas on sama, kui nimetatud kohtuotsuse komisjon *vs.* Hispaania aluseks olnud kohtuasjas (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus komisjon *vs.* Portugal, punkt 27).
- 69 Teiseks tuleb märkida, et ELTL artikli 108 lõike 2 teises lõigus antud õiguskaitsevahend on vaid üks kohustuste rikkumise hagi variante, mida on eraldi kohandatud teatud konkreetsetele probleemidele, mille riigiabi tingib seoses konkurentsiga siseturul (vt 3. juuli 2001. aasta otsus kohtuasjas C-378/98: komisjon *vs.* Belgia, EKL 2001, lk I-5107, punkt 24 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 70 ELTL artikli 258 alusel algatatud menetluse raames on Euroopa Kohus korduvalt sedastanud, et liikmesriigi kohustuste rikkumise esinemist tuleb hinnata põhjendatud arvamuses antud tähtaja lõppemisel liikmesriigis esineva olukorra alusel ning arvestada ei saa hiljem toimunud muutusi (vt eelkõige eespool viidatud kohtuotsus komisjon *vs.* Belgia, punkt 25).
- 71 Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktikast johtub samuti, et asjakohane kuupäev, millest tuleb ELTL artikli 108 lõike 2 teise lõigu alusel esitatud kohustuste rikkumise hagi hindamisel lähtuda, on tulenevalt asjaolust, et see säte ei näe erinevalt ELTL artiklist 258 ette kohtueelset menetlust, mistõttu komisjon ei esita põhjendatud arvamust, milles nähakse asjaomasele liikmesriigile ette tähtaeg liidu õiguse järgimise tagamiseks, on põhimõtteliselt kuupäev, mis on määratud komisjoni otsuses, mille täitmata jätmist ette heidetakse (vt eelkõige 14. aprilli 2011. aasta otsus kohtuasjas C-331/09: komisjon *vs.* Poola, EKL 2011, lk I-2933, punkt 50 ja seal viidatud kohtupraktika; 1. märtsi 2012. aasta otsus kohtuasjas C-354/10: komisjon *vs.* Kreeka, punkt 61, ja 28. juuni 2012. aasta otsus kohtuasjas C-485/10: komisjon *vs.* Kreeka, punkt 31).
- 72 Mis puudutab käesoleval juhul ettenähtud tähtaega, siis on otsuse 1999/509 artikliga 3 antud Hispaania Kuningriigile kahekuuline tähtaeg alates selle otsuse teatavaks tegemisest, et komisjoni selle otsuse täitmiseks võetud meetmetest teavitada.
- 73 Kuna Hispaania Kuningriigile tehti nimetatud otsus teatavaks 29. oktoobril 1998, siis möödus selle artiklis 3 sätestatud kahekuuline tähtaeg sama aasta 29. detsembril.
- 74 Siiski tuleb käesoleval juhul märkida, nagu on juba mainitud käesoleva kohtuotsuse punktis 28, et pikkade arutelude käigus, mis poolte vahel kõnealuse abi tagasinõudmise teemal toimusid, määras komisjon oma 16. detsembri 2005. aasta kirjas nimetatud liikmesriigile otsusest 1999/509 tulenevate kohustuste täitmiseks uue, 25. jaanuaril 2006 lõppeva tähtaja.
- 75 Seega tuleb leida, et nimetatud otsuse artiklis 3 ette nähtud tähtaeg asendati 16. detsembri 2005. aasta kirjas sisalduva tähtajaga, nii et just see viimane on asjakohane kuupäev, millest tuleb komisjoni poolt käesolevas asjas etteheidetava rikkumise hindamisel lähtuda (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsused komisjon *vs.* Belgia, punkt 28, komisjon *vs.* Poola, punkt 50, ja 28. juuni 2012. aasta otsus komisjon *vs.* Kreeka, punkt 31).
- 76 Sellest tuleneb, et käesoleva menetluse raames etteheidetava rikkumise hindamisel peab Euroopa Kohus analüüsima faktilist ja õiguslikku olukorda, nagu see oli 25. jaanuaril 2006, ning seega on käesoleval juhul asjakohane kuupäev oluliselt hilisem kui kuupäev, millal tehti eespool viidatud 2. juuli 2002. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Hispaania.

- 77 Neil asjaoludel ei saa põhjendatult väita, et käesoleval kohtuasjal ja nimetatud kohtuotsuse komisjon *vs.* Hispaania aluseks oleval kohtuasjal on sama ese.
- 78 Nagu on meenutatud käesoleva kohtuotsuse punktides 67 ja 68, on kahe kõnealuse kohtuasja eseme samasus, nimelt et nad tuginevad samale faktilisele ja õiguslikule olukorrale, üks vajalikest tingimustest selleks, et esimest kohtuotsust võiks pidada käesoleva kohtuasja suhtes seadusjõudu omavaks.
- 79 Järelikult tuleb tagasi lükata vastuvõetamatuse vastuväide, mille esitas Hispaania Kuningriik ja mis põhineb eespool viidatud 2. juuli 2002. aasta kohtuotsuse komisjon *vs.* Hispaania seadusjõul.

Põhiküsimus

Poolte argumendid

- 80 Komisjon heidab Hispaania Kuningriigile ette, et viimane ei ole võtnud meetmeid, mis on vajalikud otsuse 1999/509 täitmiseks osas, mis puudutab Indosale antud ebaseadusliku abi tagasinõudmist.
- 81 Ehkki nimetatud ettevõtja pankrott kuulutati välja juba 1994. aastal, ei ole seda abi väidetavalt sellelt ettevõtjalt tagasi nõutud ega isegi mitte kantud tema pankrotivara suhtes esinevate nõuete hulka
- 82 Lisaks sellele jätkati väidetavalt Indosa tegevust vaatamata selle äriühingu pankroti väljakuulutamisele; tegevust jätkas esialgu Indosa ise, seejärel tema 100-protsendilise osalusega tütarettvõtja CMD. Samuti olevat Indosa vara ülekandmine CMD-le toimunud läbipaistmatul moel ning pakkumismenetlust korraldamata.
- 83 Seoses äriühinguga CMD, kelle pankrot hiljem samuti välja kuulutati, on komisjon seisukohal, et Hispaania ametiasutused ei ole ka sellelt ettevõtjalt kõnealust ebaseaduslikku abi tagasi nõudnud ning samuti ei ole nad tema pankrotimenetluse raames kõnealuse abi tagasinõudmisega seonduvat nõuet võlanimekirja kandnud.
- 84 Pealegi kestis peale CMD tegevuse lõpetamist ebaseaduslikust abist tulenev konkurentsieelis väidetavalt edasi Euskomenaje kasuks, mis on CMD endiste töötajate poolt sellise tegevuse jätkamiseks asutatud ettevõtja, mida varem viis läbi CMD. See kõik lubavat järeltada, et selle tehingu eesmärk oli taas kord vältida ebaseaduslikku abi saanud äriühingu likvideerimisest tulenevaid kohustusi, kuna CMD varade ülekandmine Euskomenajele toimus pakkumismenetlust korraldamata ning vastutasuta.
- 85 Hispaania Kuningriik on seevastu seisukohal, et ta võttis otsuse 1999/509 täitmise tagamiseks kõik tema käsutuses olevad meetmed.
- 86 Sellega seoses väidab see liikmesriik sisuliselt esiteks seoses CMD pankrotimenetluse raames kõnealuse ebaseadusliku abi tagasi nõudmisega seotud võlanõude kandmisega võlanimekirja, et Baski autonoomne piirkond astus selleks rea samme.
- 87 Mis puudutab teiseks toetatava tegevuse lakkamist, siis möönab Hispaania Kuningriik, et seda jätkati CMD ruumides Euskomenaje vahendusel. See liikmesriik leiab siiski, et ta astus vajalikud sammud selle tegevuse lõpetamiseks.
- 88 Kolmandaks, mis puudutab CMD varade müüki, siis leiab Hispaania Kuningriik, viidates 17. novembri 2011. aasta otsusele kohtuasjas C-496/09: komisjon *vs.* Itaalia (EKL 2011, lk I-11483), et ebaseadusliku ja ühisturuga kokkusobimatu abi tagasinõudmise kohustuse täitmiseks piisab, kui kõnealuse abi tagasinõudmisega seotud võlanõue on kantud võlanimekirja; selle abi saaja vara müük turuhinnaga ei ole sellisel juhul enam nõutav.

89 Lõpetuseks väidab Hispaania Kuningriik, et avalik-õiguslikud võlausaldajad ei saanud kiirendada CMD likvideerimist, sest see toimus kohtu järelevalve all ning vastavalt kohaldatavates siseriiklikes õigusnormides ette nähtud menetlusele. Viivitused selles pankrotimenetluses on selgitatavad erinevate raskustega, mis ei sõltunud Hispaania Kuningriigi tahtest. Makstud abi tagasinõudmata jätmise on tingitud asjaolust, et kõnealused ettevõtjad on pankrotis.

Euroopa Kohtu hinnang

90 Kõigepealt tuleb meenutada – nagu Euroopa Kohus on korduvalt juba leidnud –, et ebaseadusliku abi kõrvaldamine selle tagasinõudmise teel on abi ebaseaduslikkuse tuvastamise loogiline tagajärg (vt eelkõige eespool viidatud kohtuotsus komisjon *vs.* Poola, punkt 54 ja seal viidatud kohtupraktika).

91 Järelikult on liikmesriik, kes on ebaseadusliku abi tagastamiseks kohustava otsuse adressaat, ELTL artikli 288 alusel kohustatud võtma kõik vajalikud meetmed, tagamaks selle otsuse täitmist. Ta peab võlgnetavad summad tegelikult tagasi saama, et kõrvaldada konkurentsimoonus, mis on põhjustatud ebaseadusliku abiga antud konkurentsieelisest (vt eespool viidatud kohtuotsus komisjon *vs.* Poola, punktid 55 ja 56).

92 Määruse nr 659/1999 artikli 14 lõike 3 alusel peab komisjoni otsuses ebaseaduslikuks ja ühisturuga kokkusobimatuks tunnistatud abi tagastamine, nagu on ette nähtud ka selle määruse põhjenduses 13, toimuma viivitamata ja vastavalt kõnealuse liikmesriigi siseriiklikus õiguses kehtivale korrale, tingimusel et see võimaldab nimetatud otsuse kohest ja tõhusat täitmist, kusjuures selline tingimus peegeldab Euroopa Kohtu praktikas kinnistunud tõhususe põhimõtte nõudeid (vt eespool viidatud kohtuotsus komisjon *vs.* Poola, punkti 59, ja 29. märtsi 2012. aasta otsus kohtuasjas C-243/10: komisjon *vs.* Itaalia, punkt 36).

93 Käesoleva hagi põhjendatuse hindamiseks tuleb seega kontrollida, kas abi saanud ettevõtja tagastas kõnealuse ebaseadusliku abi summad ettenähtud tähtaja jooksul.

94 Esmalt tuleb märkida, et Euroopa Kohtule lahendamiseks esitatud kohtuvaidlus puudutab üksnes abi, mis on antud Indosale ja mis on tunnistatud ühisturuga kokkusobimatuks otsusega 1999/509.

95 Sellega seoses olgu meenutatud, et Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleb ELTL artikli 108 lõike 2 teise lõigu kohaldamisel võtta aluseks kuupäev, mis on märgitud selles otsuses, mille täitmatajätmist ette heidetakse, või vajadusel hiljem komisjoni poolt määratud kuupäev (vt eelkõige eespool viidatud 28. juuni 2012. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Kreeka, punkt 31).

96 Nagu käesoleva kohtuotsuse punktides 74–76 juba öeldud, on käesoleval juhul asjakohane kuupäev see, mil lõppes komisjoni poolt oma 16. detsembri 2005. aasta kirjas määratud tähtaeg, nimelt 25. jaanuar 2006.

97 Käesoleval juhul on selge, et viimati nimetatud kuupäevaks ei oldud Indosale antud ebaseaduslikku abi sellelt ettevõtjalt tagasi nõutud. Samuti tuleb Indosaga seoses märkida, et kuni kohtuistungil kuupäevani käesolevas kohtuasjas ei oldud ühtegi otsuses 1999/509 viidatud summat tagasi nõutud.

98 Niisugune olukord on selgelt vastuolus asjaomase liikmesriigi kohustusega võlgnetavad summad tegelikult tagasi saada ja kujutab endast kahtlemata nimetatud otsuse kohese ja tõhusa täitmise kohustuse rikkumist.

- 99 Samuti on väljakujunenud kohtupraktika, et ainus alus, millele liikmesriik saab komisjoni poolt ELTL artikli 108 lõike 2 alusel esitatud liikmesriigi kohustuste rikkumise hagi raames enda kaitseks tugineda, on kõnealuse abi tagasinõudmise kohustust kehtestava selle institutsiooni otsuse nõuetekohase täitmise täielik võimatus (vt eelkõige eespool viidatud kohtuotsus komisjon *vs.* Poola, punkt 69 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 100 Käesolevas kohtuasjas ei ole Hispaania Kuningriik isegi väitnud sellise täitmise täieliku võimatuse esinemist.
- 101 Igal juhul on oluline meenutada, et esiteks ei ole täitmise täieliku võimatuse tingimus täidetud, kui kostjaks olev liikmesriik ainult teavitab kõnealuse otsuse elluviimisel esinevatest õiguslikest, poliitilistest või praktilistest raskustest, üritamata tegelikult asjaomastelt ettevõtjatelt abi tagasi saada ja esitamata komisjonile alternatiivseid võimalusi selle otsuse elluviimiseks, mis võimaldaksid neist raskustest üle saada, ning teiseks ei õigusta väidetavad siseriiklikud probleemid komisjoni otsuse täitmisel liikmesriigipoolset liidu õigusest temale tulenevate kohustuste täitmata jätmist (vt eespool viidatud kohtuotsus komisjon *vs.* Poola, punktid 70 ja 72).
- 102 Neil tingimustel ei ole nimetatud liikmesriigi poolt enda kaitseks esitatud selgitused, mis tuginevad väidetavatele siseriiklikele raskustele, mingil juhul otsuse 1999/509 täitmata jätmise õigustamiseks vastuvõetavad.
- 103 Mis puudutab Hispaania Kuningriigi poolt esitatud asjaolu, mille kohaselt kuulutati välja nii Indosa kui ka tema õigusjärglase CMD pankrott ning kõnealuse abi tagasinõudmine on vara puudumise tõttu võimatu, siis tuleb märkida, et kui ebaseaduslik abi tuleb tagasi nõuda maksejõuetult ettevõtjalt või ettevõtjalt, kelle suhtes on algatatud menetlus, mille eesmärk on vara müümine ja nõuete rahuldamine, siis on Euroopa Kohus korduvalt sedastanud, et asjaolu, et see ettevõtja on raskustes või pankrotis, ei mõjuta tagasinõudmiskohustust (vt eespool viidatud 11. detsembri 2012. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Hispaania, punkt 71 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 104 Väljakujunenud kohtupraktikast nähtub ka see, et varasema olukorra taastamise ja ebaseaduslikult antud abist tuleneva konkurentsimoonususe kõrvaldamise võib üldjuhul saavutada asjaomase abi tagastamisega seonduva nõude kandmisega võlanimekirja (vt eespool viidatud 11. detsembri 2012. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Hispaania, punkt 72 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 105 Käesoleval juhul on selge, et asjakohaseks kuupäevaks, nimelt 25. jaanuariks 2006, ei olnud kõnealust ebaseadusliku abiga seonduvat nõuet võlanimekirja kantud.
- 106 Võttes arvesse käesoleva kohtuasja konkreetseid asjaolusid ja poolte esitatud argumente, tuleb lisaks täpsustada, et isegi kui kõnealuse abiga seotud võlanõue oleks ettenähtud tähtaja jooksul võlanimekirja kantud, siis vastupidi sellele, mida väidab Hispaania Kuningriik, ei oleks selle formaalsuse täitmisest üksi piisanud selleks, et lugeda täidetuks kohustus otsus 1999/509 täita ja kõrvaldada selle abi andmisega esilekutsutud konkurentsimoonusus.
- 107 Nimelt, nagu Euroopa Kohus on juba korduvalt sedastanud, võimaldab asjaomase abi tagastamisega seonduva nõude kandmine võlanimekirja lugeda abi tagasinõudmise kohustuse täidetuks üksnes siis, kui olukorras, kus riigi ametiasutustel ei olnud võimalik tagasi nõuda kogu abisummat, peadib pankrotimenetlus ebaseaduslikku abi saanud ettevõtja likvideerimisega, see tähendab tema tegevuse lõpliku lõpetamisega (eespool viidatud 11. detsembri 2012. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Hispaania, punkt 104 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 108 Käesoleval juhul on siiski ilmne, et 25. jaanuari 2006. aasta seisuga ei olnud Indosa veel likvideeritud, ning lisaks sellele jätkati tema tegevust CMD vahendusel ja seejärel Euskomenaje kaudu.

- 109 Kuid kui ebaseaduslikku abi saanud ettevõtja on pankrotis ja kui selle pankrotis ettevõtja tegevuse jätkamiseks on asutatud uus äriühing, võib selline tegevuse jätkamine – ilma et asjaomast abi oleks täies ulatuses tagasi makstud – tingida selle konkurentsimoonutuse edasikestmise, mis tuleneb konkurentsieelisest, mille see ettevõtja sai turul võrreldes oma konkurentidega. Nii võib selline äsja asutatud äriühing olla kohustatud kõnealuse abi tagasi maksma, kui see eelis tema kasuks edasi kestab. Nii on see eeskätt siis, kui on tuvastatud, et see äriühing saab tegelikult endiselt kasu konkurentsieelisest, mis on seotud asjaomase abi saamisega, eeskätt siis, kui uus äriühing omandab likvideerimisel ettevõtja vara turutingimustele vastavat vastutasu maksmata või kui sellise äriühingu asutamise tagajärjel hiiliti kõrvale kõnealuse abi tagastamise kohustusest. See kehtib eelkõige siis, kui turutingimustele vastava hinna tasumisest ei piisaks ebaseadusliku abi saamisega seotud konkurentsieelise neutraliseerimiseks. Eespool esitatud kaalutlusi ei sea lisaks mingil viisil kahtluse alla eespool viidatud 17. novembri 2011. aasta kohtuotsus komisjon vs. Itaalia, millele Hispaania Kuningriik osutas (eespool viidatud 11. detsembri 2012. aasta kohtuotsus komisjon vs. Hispaania, punktid 106 ja 108).
- 110 Sellega seoses on oluline rõhutada, et Hispaania Kuningriik ei võtnud käesoleval juhul ettenähtud tähtaja jooksul ühtegi meetet, mis tagaks kõnealuse ebaseadusliku abi tagasisaamise.
- 111 Esiteks esitas Baski autonoomne piirkond alles 3. detsembril 2010 nõudeavalduse, milles palus ühe osa ebaseadusliku abi tagasinõudmisega seotud võlanõudest CMD pankrotimenetluse raames võlanimekirja kanda. Lisaks – nagu nähtub eespool viidatud 11. detsembri 2012. aasta kohtuotsuse komisjon vs. Hispaania punktidest 23 ja 73 – puudutas sel alusel esitatud võlanõue abi, mis tunnistati ebaseaduslikuks otsusega 91/1, samas kui käesolev kohtuvaidlus puudutab otsuses 1999/509 käsitletud abi.
- 112 Teiseks esitas nimetatud autonoomne piirkond alles 3. märtsil 2011 Juzgado de lo Mercantil n° 2 de Bilbaole nõude CMD ruumides toimuva Euskomenaje tegevuse lõpetamiseks.
- 113 Kõike eeltoodut arvesse võttes tuleb seega järeldada, et Hispaania Kuningriik ei saa põhjendatult väita, et ta täitis otsuse 1999/509, nii et komisjoni esitatud hagi tuleb pidada tervikuna põhjendatuks.
- 114 Järelikult tuleb sedastada, et kuna Hispaania Kuningriik ei võtnud ettenähtud tähtajaks Indosat puudutavas vajalikke meetmeid otsuse 1999/509 täitmiseks, siis on ta rikkunud ELTL artikli 288 neljandast lõigust ning nimetatud otsuse artiklitest 2 ja 3 temale tulenevaid kohustusi.

Kohtukulud

- 115 Vastavalt kodukorra artikli 138 lõikele 1 on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna komisjon on kohtukulude hüvitamist nõudnud ja Hispaania Kuningriik on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kohtukulud mõista välja Hispaania Kuningriigilt.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

- 1. Kuna Hispaania Kuningriik ei ole võtnud ettenähtud tähtajaks komisjoni 14. oktoobri 1998. aasta otsuse 1999/509/EÜ, mis käsitleb Hispaania riigi poolt Magefesa kontserni äriühingutele ja selle õigusjärglastele antud abi, täitmiseks vajalikke meetmeid ettevõtjat Industrias Domésticas SA puudutavas, siis on Hispaania Kuningriik rikkunud ELTL artikli 288 neljandast lõigust ning selle otsuse artiklitest 2 ja 3 temale tulenevaid kohustusi.**
- 2. Mõista kohtukulud välja Hispaania Kuningriigilt.**

Allkirjad